

TJÄNSTESKRIVELSE

Tekniska nämnden

Strategiskt arbete mot nedskräpning

Förslag till beslut

Tekniska nämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Avfallsgruppen föreslår att en arbetsgrupp tillsätts för samordning av operativt arbete om nedskräpning och för att kunna arbeta strategiskt med frågan. Det innebär bland annat att börja arbeta enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för minskad nedskräpning och att engagera förskolor och skolor i ännu större utsträckning än vad som görs idag. Kostnader för arbetet kommer att tas inom befintlig driftsbudget.

Ärendet

Nedskräpning är förfulande och kostar pengar. I många undersökningar som tar hänsyn till närmiljön kommer nedskräpningen högt upp på listan över saker som invånare tycker är viktiga att komma tillrätta med. Sett i ett längre perspektiv (>10 år) så är vår bedömning att nedskräpningsfrågan är en viktig väg att använda när det gäller att skapa förståelse, intresse och engagemang hos den uppväxande generationen för vår gemensamma miljö. Sannolikt är att en stor del av de barn som växer upp i Nacka kommer också att bo här stora delar av sina liv. Om vi lyckas skapa förståelse och ett beteende där unga och senare vuxna invånare värnar natur och vår gemensamma miljö så kommer sannolikt insätta resurser att ge en bra återbetalning i form av ökad trivsel och samtidigt minskade kostnader för allmän nedskräpning.

I Avfallsplan 2020 listas ett antal aktiviteter för att minimera och mäta nedskräpningen i Nacka. Avfallsgruppen föreslår att Nacka kommun omarbetar dessa aktiviteter så att arbetet mot nedskräpning följer Naturvårdsverkets vägledning för kommuner ”Strategiskt arbete för minskad nedskräpning”. Detta dokument beskriver hur arbetet kan organiseras och genomföras, både strategiskt och operativt.

Naturvårdsverket pekar på ett antal viktiga delar i det strategiska arbetet.

- a) Skapa en ändamålsenlig organisation, bl.a. med tydligt utpekat ansvar för

att driva arbetet och för att möjliggöra samarbete över förvaltningsgränser.

- b) Kartlägga och mäta nedskräpningen, bl.a. för att ge underlag för att följa utvecklingen, utforma åtgärder och utvärdera de insatser som görs.
- c) Sätta upp mål och åtgärder för minskad nedskräpning, bl.a. förebyggande åtgärder som att involvera barn och ungdomar i förskolor och skolor, anordna skräpplockardagar och samverka med lokala näringsidkare.
- d) Kommunicera arbetet och utbyta erfarenheter.
- e) Sätta upp en budget för det strategiska arbetet.

Förslag till hur arbetet kan organiseras i Nacka kommun

De delar inom Nacka kommun som idag närmast berörs av nedskräpningsproblematiken ska samordna sitt operativa arbete genom en projektgrupp. Förslag på representanter i en projektgrupp:

- Park och naturenheten genom nedskräpningen i parker och naturområden, badplatser etc.
- Tekniska drift- och underhållsenheten, genom nedskräpningen på allmänna platser som busshållplatser och övrig kommunal mark.
- VA och avfallsenheten som är övergripande ansvariga för avfallshanteringen i Nacka. Bland annat genom Avfallsplan 2020 men även genom samordningen av återvinningsstationerna tillsammans med FTI samt återvinningscentraler och andra insamlingsplatser för tex elektronikavfall.

Övriga delar som är önskvärda att involvera i arbetet är Teknik stab (ekonomi), Kundcenter och Lokalenheten. Exempelvis skulle en styrgrupp kunna bildas där dessa intressenter inom kommunen löpande får information om arbetet.

Förslag till aktiviteter

- a) Skräpmätning enligt den statistiskt säkerställda metod som föreslås i vägledningen.
- b) Barn och elever deltar aktivt i aktiviteter rörande nedskräpning. Målsättningen är att 70 % av alla förskolor och 50 % av alla skolor deltar.
- c) Genomföra aktiviteter för förebyggande av nedskräpningsavfall, tex pantrör för pantflaskor och returburkar.
- d) Kommunicera arbetet. Ta fram en kommunikationsplan.

- e) Delta i nätverk för erfarenhetsutbyte, exempelvis Håll Sverige Rents nätverk för kommuner.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för arbetet, ca 70 000 kr plus arbetstid, kommer att tas inom befintlig driftsbudget.

Konsekvenser för barn

Barn har rätt till en trygg uppväxt. I miljöer där det är vanligt med nedskräpning är det även vanligare med klotter och vandalism. Sådana platser upplevs som otrygga. Barn har en inbyggd vilja att ta ansvar. Det gäller bara att stimulera den viljan och lära sig göra rätt, redan i tidig ålder. Annars gör barn som vi vuxna gör, inte som vi säger. Och det är tyvärr inte alla vuxna som är några bra förebilder i den här frågan. Att tidigt engagera förskolor och skolor i arbetet mot nedskräpning ger vinster för hela samhället, både i närtid och framtid. Klasser kan redan idag plocka skräp och på det sättet tjäna ihop en slant till klasskassan som både kan finansiera stimulerande aktiviteter på skoltid, men kan även användas som ett sätt att spara ihop pengar till en klassresa. Men det går att göra ännu mer. Barnens rätt till inflytande skulle kunna innebära att de får hjälpa till att peka ut platser i kommunen där det saknas avfallskorgar. Eller kanske få designa egna avfallskorgar inom skolområdet?

Bilagor

1. Naturvårdsverkets vägledning ”Strategiskt arbete för minskad nedskräpning”

Katarina Södergren
Handläggare
VA och avfallsenheten

Henrik Alsén
Gruppchef Avfall
VA och avfallsenheten